

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	SO
Pedagogische eenheid	34314-48769
Instellingsnummer	48769
Instelling	Ter Groene Poorte (Brood- en banketbakkerijschool)
directeur	Johan GARDIN
adres	Groene-Poortdreef 17 - 8200 SINT-MICHIELS
telefoon	050-40.30.20
fax	050-40.30.25
e-mail	inlichting@tergroenepoorte.be
website/URL	http://www.tergroenepoorte.be
Inrichtende macht/Bestuur	971333 - VZW Instituut voor Voeding te SINT-MICHIELS
adres	Spoorwegstraat 14 - 8200 SINT-MICHIELS
Scholengemeenschap	113159 - SGKSO Sint-Donaas Brugge te SINT-ANDRIES
adres	Magdalenastraat 30 - 8200 SINT-ANDRIES
CLB	114736 - Vrij CLB Brugge(n) te BRUGGE
adres	Sint-Maartensbilk 2 - 8000 BRUGGE
Tijdstip doorlichting	van 28 september 2009 tot 2 oktober 2009
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Luc De Man
Teamleden	Marc D'Hoop Reginald Leper Roger Van den Borre Vinciane Vanderheyde Monique Van der Straeten Jos Van De Velden Jan Vermeylen
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	30 oktober 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	(Leer)prestaties in de focus	5
3.2	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
4	KWALITEITSPROFIEL	7
5	RESULTATEN	8
5.1	(Leer)prestaties	8
5.2	Schoolloopbaan	17
5.3	Outcomes	17
5.4	Tevredenheid	17
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	18
6.1	Algemeen	18
6.2	Personeel	18
6.3	Logistiek	18
6.4	Onderwijskundig	20
7	STERKTES EN ZWAKTES	23
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	23
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	23
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	23
8	ADVIES	25
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	27

1 INLEIDING

Van 28 september 2009 tot 2 oktober 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- daling leerlingenpopulatie voorbij vijf jaar
- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving
- recente of frequente coördinatorenwissel(s)
- belangrijke infrastructurele problemen
- stijgend aantal leerlingen met GOK-indicator

De vorige doorlichting vond plaats van 25 september tot en met 29 september 2006 en van 18 oktober tot en met 22 oktober 2006 en werd afgesloten met een gunstig advies beperkt in de tijd. Op het ogenblik van deze doorlichting wordt daarom onderzocht in welke mate de school de vermelde tekorten heeft weggewerkt.

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

3.1 (Leer)prestaties in de focus

VAKKEN BASISVORMING	DL-f
Frans	J
Geschiedenis	J
Lichamelijke opvoeding	J
Maatschappelijke vorming	J
Nederlands	J
Project algemene vakken	J
Wiskunde	J

Voltijds secundair onderwijs

VOET/VOOD

Voltijds secundair onderwijs

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting

Tweede graad	BSO	Voeding	Brood- en banketbakkerij
Tweede graad	TSO	Voeding	Brood en banket
Tweede graad	TSO	Voeding	Voedingstechnieken
Derde graad	BSO	Voeding	Banketbakkerij -chocoladebewerking
Derde graad	BSO	Voeding	Brood- en banketbakkerij en confiserie
Derde graad	BSO	Voeding	Dieetbakkerij
Derde graad	TSO	Voeding	Brood en banket
Derde graad	TSO	Voeding	Voedingstechnieken

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Personeel

Personeelsbeheer

Personeelsorganisatie

Logistiek

Materieel beheer

Kostenbeheersing In/ curs

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsaanbod

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

4 KWALITEITSPROFIEL

Uit de attesteringen van de voorbije jaren blijkt dat een groot aantal leerlingen met succes de opleidingen volgen. De afgestudeerde leerlingen kunnen doorgaans aan de slag in de voeding- en horecasector of studeren verder in studierichtingen 'professionele bachelor' aansluitend op de vooropleiding. De school verzamelt echter nog te weinig gegevens van afgestudeerden in het vervolgonderwijs om het rendement van haar onderwijs te kunnen analyseren.

De leerplanrealisatie in de meeste vakken en studierichtingen wordt, in tegenstelling tot de vorige doorlichting (2006) nu meer door het beleid aangestuurd. Conceptueel worden degelijke documenten opgesteld. Deze visieteksten worden omgezet in planningsdocumenten die echter alsnog te omslachtig en tijdrovend zijn in hun uitvoering. In de praktijk van het lesgeven zijn er – vooral voor de algemene vakken en de technische vakken – nog weinig effecten van de leerplangerichtheid te merken. Hier heeft de school nog een hele weg af te leggen. Voor de praktijkvakken werd sinds dit schooljaar gestart met het invoeren van een praktijkschrift met veel mogelijkheden voor kwaliteitsverbetering van zowel de onderwijspraktijk als de evaluatiepraktijk. Het gebruik ervan is nog aan een grondige interne evaluatie en bijsturing toe.

De studieresultaten (klasgemiddelden) liggen voor vrijwel alle vakken aan de lage kant. Uitschieters komen zelden voor maar evenmin grote tekorten. In het algemeen ligt dit aan heel wat lesuitval en aan de vaststelling dat leraren naast het leerplan ook een eigen curriculum hanteren. Dit wordt bepaald door de instelling dat leerlingen nog veel te leren hebben en de kwaliteitseisen van het product primeren op het leerproces dat de leerlingen doorlopen bij het realiseren van een leerplandoelstelling.

De school is aan een inhaalbeweging bezig op het vlak van onderwijskwaliteit. Degelijke visieteksten getuigen van een onderbouwd didactisch inzicht en een schooleigen visie over hoe doelstellingen moeten gerealiseerd worden. De ontwikkelingsdynamiek wordt echter geremd; het ontbreekt het beleid alsnog aan slagkracht om de visie vanuit een eigen en gedragen verantwoording bij het korps te implementeren. Dit resulteert in verschillende snelheden waarmee vakgroepen de onderwijskundige vernieuwing in de praktijk omzetten. Die positieve verschillen worden alsnog niet gebruikt als vorm van collegiaal leren. Het korps beschikt doorgaans over voldoende potentieel om naast vakkundige ook de onderwijskundige doelen te realiseren. De uitbouw van een HACCP-beleid is hiervan een voorbeeld van goede praktijk hoewel ook op dit gebied nog een hele weg te gaan is. Dit heeft te maken met een infrastructurele problematiek waaraan planmatig wordt gewerkt. Het is voor de school uitkijken hoe het op stapel staande nieuwbouwproject voor de studierichting Slagerij maximaal wordt benut om aan de huidige regelgeving m.b.t. voedselhygiëne tegemoet te komen in een didactisch perspectief.

Ook wat de leerlingenevaluatie betreft, bevindt de school zich in een ontwikkelingsfase. Op dit vlak wordt er tot nu toe vooral werk gemaakt van visieontwikkeling die de evaluatiepraktijk moet aansturen. De toetsen en proefwerken van de doorgelichte vakken getuigen meestal nog van een eenzijdige cognitieve en reproductiegerichte toetsing van kennis die bovendien niet verantwoord wordt door de onderliggende leerplandoelstellingen dit zowel in het TSO als in het BSO. De leerbegeleiding aansluitend bij de leerlingenevaluatie krijgt zo weinig aanzetten om leerlingen met diverse leerstijlen gepast te remediëren.

Een aantal factoren bevorderen het realiseren van de pedagogisch-didactische speerpunten die de school vooropstelt. Zo zijn het vakmanschap van het personeel en de werking van de meeste vakgroepen beslist troeven voor de school bovenop de hoger genoemde aanzet van de beleidsmatige aansturing van de leerplangerichtheid. Ook de zorg voor de uitbouw van een degelijke infrastructuur en uitrusting van de praktijklokalen ondersteunt het onderwijsleerproces samen met de doorgaans goede organisatie van de praktijklessen.

Naast bevorderende zijn er ook een aantal belemmerende factoren. De leslokalen voor de algemene en de technische vakken zijn niet meteen leerkrachtige omgevingen omdat de school niet opteert voor vaklokalen. Het ter beschikking stellen van de nodige materiële ondersteuning blijft een werkpunt voor de school. De leerplanrealisatie wordt bedreigd door lesuitval omdat veel aandacht gaat naar de praktijkopleiding die sterk product- en productiegericht is evenals naar de leerlingenstages.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert volgende conclusies op:

Vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen (opvolging)

Omwille van het niet voldoen aan de inspanningsverplichting m.b.t. de VOET/VOOD in de eerste graad

Voldoet

Vaststellingen

- Om tegemoet te komen aan het dringende actiepunt in het advies van de vorige doorlichting heeft de school een visie uitgeschreven en enkele beleidslijnen uitgetekend betreffende het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen. Deze maken het mogelijk de inspanningsverplichting planmatiger aan te sturen en op te volgen.
- De school wil alle vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen op school- en op vakniveau nastreven. Op vakniveau vraagt zij dat er per graad een checklijst wordt opgemaakt met vermelding van de implementatie van de vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen gekoppeld aan de leerdoelen of -inhouden. Daarnaast moet voor elke vakoverschrijdende schoolactiviteit of vakgebonden extramurosactiviteit de educatieve meerwaarde aangegeven worden via verwijzing naar de te realiseren leerplandoelen en/of na te streven vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen. Op die manier heeft de school een kwantitatief beeld van het bereik per graad op school- en op vakniveau.
- De school heeft tot nog toe weinig gerichte acties ondernomen voor professionalisering rond de vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen. Er zijn wel geregeld sensibiliserende en stimulerende impulsen. Niet alle personeelsleden zijn echter al overtuigd van de educatieve meerwaarde en van de verantwoordingsplicht die ze ten aanzien van het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen hebben. In de eerste graad staat men op dit vlak het verst.
- In de eerste graad is er een werkgroep die de planmatige aanpak van de vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen coördineert en opvolgt. Deze heeft de inventarisering geanalyseerd, hiaten in kaart gebracht en acties ondernomen om een en ander bij te sturen.
- Op schoolniveau zijn er enkele gecoördineerde initiatieven die het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen ondersteunen: het klassenuurtje (leren leren, sociale vaardigheden, e.d.), schoolactiviteiten zoals dikke truiendag, milieu op school, rookvrije klassen, tips voor gezondheid en hygiëne in de praktijkschriftjes, democratische besluitvorming in het leerlingenparlement of het klasleerlingenparlement (eerste graad), begeleid zelfstandig leren in het open leercentrum ter bevordering van de ICT-geletterdheid, enz.
- Uit de interne evaluatie blijkt dat men er in de eerste graad in slaagt op school- en op vakniveau nagenoeg alle participanten bij het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen te betrekken en dat quasi alle vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen binnen de respectieve thema's nagestreefd worden.
- In de tweede en derde graad is er tot nog toe minder coördinatie en opvolging van de inspanningsverplichting. Een coördinerende werkgroep zoals in de eerste graad is pas sinds kort opgestart. De inventarisering werd nog niet volledig geanalyseerd met het oog op het detecteren van hiaten en het ondernemen van bijsturing.
- Hoewel dezelfde beleidslijnen van toepassing zijn en er ook in de tweede en derde graad voor het school- en vakniveau checklijsten opgemaakt worden, blijkt toch dat het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen in de lespraktijk niet overal voldoende expliciet gebeurt. Vak- en leraarafankelijk zijn er op dit vlak nog vele verschillende benaderingen.
- In welke mate het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen effect heeft op de attitude en het welbevinden van de leerlingen heeft de school nog niet doelgericht geëvalueerd.

Frans – Basisvorming in de tweede en de derde graad TSO

Voldoet niet

Vaststellingen

- Het tekort is te wijten aan (1) een onvoldoende realisatie van de doelen voor productieve vaardigheden in de tweede graad, (2) een onvoldoende leerplanrealisatie voor schrijfvaardigheid in de derde graad, (3) de zeer zwakke resultaten in de derde graad en (4) een gebrek aan materiële middelen.
- In de tweede graad wordt kennis van grammatica en van woordenschat grondig opgebouwd in betekenisvolle contexten, hoewel het aandeel van de vertaaldidactiek een al te belangrijke plaats inneemt. Het kennisondericht en de evaluatie ervan nemen erg veel tijd in beslag ten nadele van het inoefenen van de vaardigheden. De leerplanrealisatie voor spreek¹- en schrijfvaardigheid is dan ook onvoldoende in de studierichtingen Slagerij en vleeswaren en ook Brood en banket. In de studierichtingen Hotel en Voedingstechnieken is de leerplanrealisatie onvoldoende voor schrijfvaardigheid².
- Daartegenover staat dat de receptieve vaardigheden voldoende worden ingeoeft en geëvalueerd en dat de actualiteitswaarde van de opleiding hoog is o.a. omdat leerlingen vooral in de studierichtingen Hotel en Voedingstechnieken een aantal interessante en levensechte opdrachten uitvoeren n.a.v. uitwisselingsprojecten met een Franstalige school en een uitstap naar Lille.
- In de derde graad besteedt de vakgroep veel aandacht aan de vaardigheidstraining door middel van uitdagende opdrachten voor de leerlingen. De lessen Frans sluiten ook voldoende aan bij de specificiteit van de opleiding. Het is de visie van de vakgroep dat vooral de leesvaardigheid en de mondelinge vaardigheden moeten ontwikkeld worden voor deze doelgroep. De vakgroep vergeet hierbij dat het leggen van deze accenten het realiseren van de leerplandoelen voor schrijfvaardigheid niet in het gedrang mag brengen. Leerlingen moeten af en toe een dialoog schrijven, maar ze krijgen onvoldoende taakspecifieke opdrachten zoals het leerplan voorschrijft³. Leraargebonden worden ook wel een aantal andere interessante opdrachten gegeven, zoals het maken van een filmverslag of het schriftelijk navertellen van een artikel i.v.m. de GIP. Er wordt echter weinig gereflecteerd over de tekstopbouw en over gangbare schrijfconventies⁴.
- Leerlingen krijgen een vrij intensieve training voor lees- en luistervaardigheid, maar er is doorgaans te weinig variatie in tekstsoorten. De gebruikte teksten voor lezen bestrijken voor de studierichtingen Hotel en Voedingstechnieken ook niet altijd een voldoende hoge moeilijkheidsgraad vooral omdat de teksten erg kort zijn. De opdrachten bij de teksten sluiten globaal wel aan bij het voorgeschreven verwerkingsniveau. De luistertraining wordt ondersteund doordat leraren meestal Frans spreken in de lessen.
- De evaluatiepraktijk is nog niet optimaal, maar de vakgroep geeft aan dat dit een prioritair aandachtspunt is. Qua representativiteit stelt men dezelfde lacunes vast in de evaluatie als in de klaspraktijk. In dat verband heeft het recente werken met controlelijsten met het oog op een verbeterde leerplanrealisatie en representatieve evaluatie nog niet de gewenste effecten bereikt. Er is in de vakgroep bovendien nog geen sterk uitgebouwde visie op evaluatie en daardoor een beperkte gelijkgerichtheid en transparantie betreffende het verrekenen van de scores voor de verschillende leerplancomponenten voor het dagelijks werk.
- Het heikele punt in de evaluatiepraktijk zijn de resultaten van de leerlingen. In beide graden scoren leerlingen zwak. In beide graden worden veel – weliswaar zinvolle - vakantietaken gegeven. In de derde graad is het aantal tekorten exponentieel. Deze resultaten geven aan dat de leerplandoelen op het einde van het curriculum niet worden bereikt. Mogelijke redenen hiervoor zijn (1) de onvoldoende

¹ De leerplandoelen 3.1.3.1.1 (ET 19) en 3.1.4.1.1 (taaltaak 3) worden niet gerealiseerd- Leerplan Frans tweede graad TSO D/2002/0279/044.

² In de studierichtingen Bakkerij en Slagerij en vleeswaren, wordt het leerplandoel 3.1.5.1.3 (Taal taken 1, 2, 3) niet gerealiseerd en in de studierichtingen Hotel en Voedingstechnieken, de leerplandoelen 3.1.5.1.2 en 3.1.5.1.3 (Taal taken 1, 2, 3, 4, 5) – ET 26, 27 – Leerplan D/2002/0279/044.

³ Leerplandoelen 3.1.5.1: formulieren en vragenlijsten invullen (ET 28), een mededeling schrijven (ET 29), een formele en informele brief en e-mail schrijven (ET 30) en voor Hotel, courante bedrijfs correspondentie voeren. Leerplan D/2004/0279/001.

⁴ Leerplandoel 3.1.5.1 SCHR2 - Leerplan D/2004/0279/001.

leerplanrealisatie in de tweede graad voor de productieve vaardigheden, waardoor leerlingen in de derde graad niet over een voldoende basis beschikken om het vervolg aan te vatten en (2) de frequente lesuitval door de organisatie van de schoolweek en de stages.

- Doorgaans is de kwaliteit van de vraagstelling bij de evaluatie goed, al zijn er enkele onnauwkeurigheden betreffende het criterium van authenticiteit. Er zijn er positieve initiatieven om de evaluatiepraktijk te linken aan de bevordering van het leerproces en de leerlingenbegeleiding: de vakgroep ontwikkelt scorewijzers met criteria om de spreekvaardigheid meer gericht te evalueren; in de derde graad leggen de leerlingen sinds dit schooljaar een portfolio aan en in de eerste en tweede graad gebruiken ze een verzamelmap voor taken en toetsen.
- De leerlingenbegeleiding werkt doorgaans bevorderend en leraren spanen zich erg in om de leerlingen te motiveren voor het vak Frans. Het is echter een gemiste kans dat de aanzet tot Begeleid zelfstandig leren in de eerste graad niet wordt verder gezet in de tweede graad. Verder laat de orde en netheid van de leerlingennotities en agenda's te wensen over.
- De minimale materiële middelen zijn niet voorhanden. Er zijn te weinig cd-spelers en woordenboeken aanwezig. Verder veroorzaakt de uitgestrektheid van de campus ook problemen omdat het didactisch materiaal ondergebracht wordt in de lerarenkamer of in het OLC en het op deze manier niet makkelijk toegankelijk is voor leraren die in de andere gebouwen lesgeven. Deze situatie vormt een belemmerende factor voor de leerplanrealisatie. Een aangepast beleid hieromtrent dringt zich op.
- De vakgroep besteedt enige aandacht aan deskundigheidsontwikkeling. De vakgroep doet beroep op de pedagogische begeleider. Er zijn echter zeer weinig leraren die buitenschoolse nascholingen volgen. Gevolgde nascholingen geven wel aanleiding tot het multipliceren van verworven inzichten en het doorgeven van materiaal. De vakgroep functioneert nog niet vanuit behoefteanalyse en prioriteiten.

Frans in de studierichtingen Banketbakkerij en chocoladebewerking (derde leerjaar van de derde graad BSO)

Voldoet

Vaststellingen

- De vakgroep besteedt globaal voldoende aandacht aan het inoefenen van de taalvaardigheden en benadrukt hierbij de mondelinge vaardigheden en de leesvaardigheid, zoals het leerplan voorschrijft. Voor Specialiteitenrestaurant wordt hierbij enigszins over het hoofd gezien dat ook de doelen voor schrijfvaardigheid voldoende aandacht verdienen.
- De behandelde thema's hebben doorgaans een grote actualiteitswaarde en sluiten aan bij de specificiteit van de studierichting. Voor Specialiteitenrestaurant werden ernstige inspanningen geleverd om een degelijke cursus samen te stellen waar verschillende tekstsoorten bij luister-, lees- en spreekvaardigheid aan bod komen. Leerlingen van Banketbakkerij en chocoladebewerking gaan op uitstap naar Parijs.
- De inhoud en moeilijkheidsgraad van de leerstof sluiten aan bij de beginsituatie van de leerlingen die in de tweede en derde graad van het BSO reeds heel wat taaltraining hebben genoten. In de studierichting Banketbakkerij en chocoladebewerking wordt echter vrij weinig stof gezien op jaarbasis. Men laat ook kansen verloren gaan om het Frans in te oefenen bijv. in het kader van de reis naar Parijs. In beide studierichtingen krijgen de leerlingen betrekkelijk weinig persoonlijke opdrachten.
- In de studierichting Banketbakkerij en chocoladebewerking is het studiepeil zwak. De gemiddelde resultaten liggen laag en er zijn heel wat onvoldoendes. De vakgroep onderzoekt nog niet systematisch wat de oorzaken zijn van de zwakke output en neemt een gelaten attitude aan. Het verwachtingspatroon t.o.v. de leerlingen is niet altijd hoog genoeg. Er wordt al te gemakkelijk aanvaard dat de leerlingen andere prioriteiten hebben. Verder is ook hier de lesuitval een belemmerende factor.
- De leerlingen worden doorgaans goed begeleid en regelmatig geëvalueerd.
- De vaststellingen betreffende de evaluatie, de deskundigheidsontwikkeling en de beschikbare materiële middelen sluiten aan bij de vaststellingen voor de tweede en de derde graad van het TSO.

Geschiedenis in de derde graad TSO

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie wordt gepland vanuit een uitgeschreven visie met expliciete koppeling van de leerinhouden aan alle categorieën leerplandoelstellingen. De jaarplanvordering wordt opgevolgd en afgetoetst aan de leerplandoelen.
- Algemeen beschouwd worden de nieuwste tijden en de eigen tijd voldoende aan de hand van de meest kenmerkende sociaal-politieke en sociaal-economische ontwikkelingen en probleemvelden bestudeerd. Er is in verhouding weinig aandacht voor het sociaal-culturele domein.
- De frequente lesuitval door stage, eventueel in combinatie met andere schoolactiviteiten, maken een verregaande ordening en selectie van de leerinhouden noodzakelijk. De flexibiliteit die het halfopen leerplan op dit vlak biedt, wordt tot op de grens van het aanvaardbare benut (zie selectie- en ordeningscriteria in het leerplan). In beide leerjaren worden enkele relevante ontwikkelingen of probleemvelden slechts oppervlakkig of alleen indirect verbonden aan andere thema's besproken: bijvoorbeeld de sociaal-politieke ontwikkelingen en conflicten in België, de ontwikkeling van het socialisme en het communisme, dekolonisatie en Noord-Zuid-verhoudingen, sociaal-culturele thema's. Daar er in de schoolorganisatie geen inhaalmomenten gepland worden, zet de lesuitval de leerplanrealisatie zwaar onder druk. De ernst van dit probleem verschilt per studierichting afhankelijk van de lesuitval bovenop de stage, verbonden aan de planning van het lesuur geschiedenis in het lessenrooster.
- Het onderwijsleerproces richt zich zowel naar het beschrijvende en verklarende niveau van de historische vorming als naar het onderzoekend leren. Het historische begrippenkader wordt in de studie van de samenlevingen geïntegreerd opgebouwd. Inhouden worden geregeld in het referentiekader van tijd, ruimte en socialiteit gesitueerd. Hier en daar worden domeinoverstijgende relaties gelegd. Vele thema's worden geactualiseerd en inzichtelijk geduïd. Dit alles leidt er toe dat de doelstellingen betreffende historische kennis en inzicht en historische vaardigheden in voldoende mate gerealiseerd worden. Tijdgebrek maken het echter onmogelijk om deze doelstellingen evenwichtig gespreid over alle geplande thema's met gelijkgerichte diepgang te realiseren.
- Via geregeld bronnenonderzoek in de leer- en werkboeken en op basis van aanvullende audiovisuele of multimediale informatiebronnen verwerven de leerlingen de nodige vaardigheden om op een inzichtelijke manier informatie uit verschillende soorten bronnen te halen. Daarbij is er ook aandacht voor de toepassing van elementaire historische kritiek. Enkele verdiepende onderzoeken en ervaringsgerichte activiteiten leveren een belangrijke meerwaarde aan de leerplanrealisatie: bijvoorbeeld archiefonderzoek, excursies, gastsprekers.
- Met uitzondering van historische atlanten zijn er voor de lessen geschiedenis voldoende leermiddelen voorhanden. Er wordt geregeld gebruikgemaakt van multimedia en ICT. De toepassingsmogelijkheden van het elektronische communicatie- en leerplatform in het onderwijsleerproces worden nog te weinig benut.
- In het geheel van de leerlingenevaluatie worden zowel kennis en inzicht als vaardigheden en toepassingen geëvalueerd. De manier waarop de evaluatie ingevuld wordt, beantwoordt echter onvoldoende aan de criteria van representativiteit, objectiviteit en validiteit. De evaluatiemomenten op zich (opdrachten, toetsen, proefwerken) zijn te eenzijdig georiënteerd. Ze peilen ofwel naar kennis en inzicht (toetsen) ofwel naar vaardigheden en toepassingen (opdrachten zelfstandig werk en proefwerken). Ze hebben betrekking op slechts één thema of een te beperkt aantal leerinhouden, waaronder ook niet geziene thema's.
- In het algemeen zijn de studieresultaten bevredigend. In relatie tot de kwaliteit van het onderwijsleerproces wijzen de resultaten op een voldoende rendement. Leerlingen die niet slagen, hebben veelal ook zwakke resultaten voor andere vakken. De studieresultaten zijn in leerjaar III,1 - zeker in het begin van het schooljaar - doorgaans zwakker dan in leerjaar III,2. Dit heeft veelal te maken met het onvoldoende vertrouwd zijn met de evaluatiemethode. De studieresultaten van de leerlingen worden voldoende opgevolgd. In geval van zwakke resultaten of onvoldoendes zijn er remediërende initiatieven.

Lichamelijke opvoeding (opvolging)

Omwille van het niet realiseren/ nastreven van de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelstellingen voor het vak lichamelijke opvoeding in de eerste en tweede graad.

Voldoet

Vaststellingen

- De vakgroep heeft instrumenten ontwikkeld om de leerplanrealisatie te bewaken. Er is aandacht voor zowel de bewegings- als de persoonsgebonden doelen. Enkele leerinhouden (o.a. hockey, korfbal, voetbal) worden kortstondig aangeboden zodat de diepgang van het leerproces voor deze inhouden niet optimaal is.
- De schoolleiding heeft gezorgd voor de vereiste leermiddelen en voor een betere benutting van de beschikbare infrastructuur.

Maatschappelijke vorming in de tweede graad BSO

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie voldoet niet omdat het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie te nadrukkelijk kennisgerichte doelen betreffende geografische, historische en maatschappelijke inhouden beogen. De invalshoeken zijn hoofdzakelijk theoretisch. De leerinhouden worden weinig op de leef- en ervaringswereld van de leerlingen betrokken. Ze zijn onvoldoende gericht op authentieke, herkenbare probleemstellingen en functionele toepassingen. Zo draagt het onderwijsleerproces te weinig bij tot sociaal-maatschappelijke redzaamheid van de leerlingen.
- De koppeling van de leerplandoelen aan de leerinhouden in de planningsdocumenten is een positieve stap naar meer leerplangerichtheid. Deze oefening is echter veeleer een inventarisatie van het bestaande onderwijsleerproces. Men is nog niet toe aan kritische reflectie en bijsturing op grond van diepgaande leerplanstudie.
- De behandelde thema's houden hoofdzakelijk verband met algemeen theoretische onderwerpen betreffende historische, geografische en maatschappelijke feiten en ontwikkelingen (zie maatschappelijke leerplandoelen 8, 9, 10, 15, 16, 21, 22). Politieke, sociaal-economische en sociaal-maatschappelijke domeinen op nationaal, Europees en mondiaal vlak komen aan bod. De leerinhouden hebben voldoende algemeen vormende en actualiteitswaarde. Ze worden echter onvoldoende uitgewerkt vanuit de bijhorende didactische wenken in het leerplan. Op die manier verwerven de leerlingen een te abstract-theoretisch, cognitief beeld van tijd en ruimte.
- Actualiteit komt in voldoende mate ter sprake aansluitend bij de thema's of naar aanleiding van actuele gebeurtenissen.
- Thema's die concreet betrekking hebben op sociaal-maatschappelijke redzaamheid zoals bijvoorbeeld geld beheren, mobiliteit, verkeerseducatie, gezondheidseducatie, cultuureducatie, kritische zin ten aanzien van de media, vrijetijdsbesteding, relationele vorming, enz. komen onvoldoende aan bod (zie maatschappelijke leerplandoelen 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20). Ze worden veeleer impliciet of alleen ter illustratie aan de behandelde algemeen theoretische thema's verbonden of toegevoegd.
- In het onderwijsleerproces is er weinig aandacht voor ervaringsgericht leren via projecten, studiebezoeken, gastsprekers, enz. of voor vakoverschrijdend (samen)werken. In het leerplan wordt dit nochtans voor bepaalde doelstellingen en inhouden aanbevolen.
- Het leerwerkboek is de leidraad voor het onderwijsleerproces. Ondersteunende basisvaardigheden worden in hoofdzaak verworven via de oefeningen in het leerwerkboek, atlasoefeningen en de verwerking van sporadisch aangereikte aanvullende informatie (geschreven en audiovisueel). De nadruk ligt vooral op informatieverwerking. Informatieverwerving, -selectie en presentatie (o.a. door middel van ICT-toepassingen) komen slechts enkele keren voor. De ondersteuning op dit vlak mist de nodige leerdoelgerichtheid in de vorm van expliciete probleemoplossende organisatie- en leerstrategieën (zie leerinhouden en didactische wenken bij de leerplandoelen 'ondersteunende basisvaardigheden').
- De realisatie van ondersteunende basisvaardigheden veronderstelt een doelgerichte inzet van uitrusting en leermiddelen en van authentieke en realiteitgebonden informatiebronnen. Deze materiële randvoorwaarden zijn in onvoldoende mate aanwezig. Slechts enkele lessen vinden plaats in een

informatierijke omgeving. De beschikbaarheid en/of het gebruik van multimedia en ICT ondersteunen onvoldoende de realisatie van de 'ondersteunende basisvaardigheden' (zie leerplandoelen 1, 4 en 5).

- De leerlingenevaluatie bestaat vooral uit toetsen en proefwerken, aangevuld met enkele opdrachten zelfstandig werk en attitudebeoordeling (dit laatste weliswaar leraarafhankelijk). De toetsen en proefwerken peilen quasi uitsluitend naar kennisgerichte reproductie van aangeleerde inhoud (begrippen, feiten, verklaringen, enz.). Vaardigheden en toepassingen, bijvoorbeeld op basis van ondersteunende informatiebronnen, worden er zelden of nooit geëvalueerd. De opdrachten zelfstandig werk of groepswork peilen gericht naar de beheersing van ondersteunende basisvaardigheden, maar krijgen in verhouding tot de kennisgerichte evaluatie onvoldoende gewicht. De evaluatie van zelfstandig werk wordt niet expliciet aan criteria betreffende probleemoplossende leer- en organisatiestrategieën verbonden.
- Leraarafhankelijk is er geen attitudebeoordeling of wordt deze onvoldoende aan concrete werkvormen en aan de betrokken leerplandoelen verbonden.
- De studieresultaten zijn overwegend positief. Slechts weinig leerlingen scoren onvoldoende (jaartotaal). Gezien echter het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie onvoldoende leerplangericht zijn, zijn de studieresultaten geen objectieve weergave van de mate waarin de leerlingen alle categorieën leerplandoelen beheersen.

Nederlands in de tweede graad TSO en in de tweede graad en derde graad (III,1 en III,2) BSO (opvolging)

Omwille van het niet realiseren van de eindtermen en de leerplandoelstellingen voor het vak Nederlands in de tweede graad TSO.

Omwille van het niet realiseren van de eindtermen en de leerplandoelstellingen voor het vak Nederlands in de tweede en derde graad (III,1 en III,2) BSO.

Voldoet

Vaststellingen

- Er werd een actieplan opgesteld om de tekorten vastgesteld tijdens de doorlichting weg te werken.
- De realisatie in de tweede graad TSO wordt gelijkgericht gepland, waarbij wordt uitgegaan van het laatst goedgekeurde leerplan. Er wordt meer gefocust op de taalcompetentie en de creativiteit van de leerlingen. Voor literatuur ligt de nadruk meer op tekstervaring. Leerlijnen worden uitgezet. De lessentabel voor II,2 TSO Hotel werd aangepast. De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd.
- Wat de tweede en de derde graad BSO betreft, is de realisatie leerplangericht en wordt ze gezamenlijk gepland. Het functionaliteitsprincipe wordt overwegend gevolgd. De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Het beheersingsniveau voor schrijfvaardigheid is echter algemeen laag.
- Er is bewuste en expliciete aandacht voor vakoverschrijdende eindtermen.
- Er is meer variatie in de werkvormen en de studiebegeleiding is geoptimaliseerd. Volg- en evaluatiefiches voor de productieve vaardigheden hebben ingang gevonden.
- Er worden evaluatiecriteria gehanteerd en geëxpliciteerd.
- Er werd gerichte nascholing gevolgd, onder meer om de eindtermen die ICT-gebruik veronderstellen doelgericht te realiseren. De vakgroep beschikt daartoe over meer materiële middelen dan tijdens de doorlichting het geval was, hoewel de accommodatie en de materiële ondersteuning nog niet optimaal zijn.

Project algemene vakken in het derde leerjaar van de derde graad BSO (opvolging)

Omwille van het niet realiseren van de eindtermen en leerplandoelstellingen voor project algemene vakken in het derde leerjaar van de derde graad BSO.

Voldoet

Vaststellingen

- Er werd een actieplan opgesteld om de tekorten vastgesteld tijdens de doorlichting weg te werken.
- Het vak pav wordt als een geïntegreerd geheel beschouwd. Bij het opstellen van de jaarplanningen, wat gezamenlijk gebeurt, wordt principieel uitgegaan van en gerefereerd aan het laatst goedgekeurde leerplan. De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd.
- Vakoverschrijdende eindtermen worden bewust nagestreefd.
- De realisatie van het vak wordt conform de leerplanvereisten ondersteund met passende accommodatie en met voldoende moderne leermiddelen.
- Er worden actieve werkvormen toegepast en er wordt sterk ondersteunend gewerkt, ook met betrekking tot de geïntegreerde proef en het jaarwerk (cf. bundel voorschriften en nuttige wenken).
- De evaluatie is beter afgestemd op het leerplanconcept, hoewel nog zuiver reproductieve bevraging voorkomt.

Wiskunde in de derde graad TSO Brood en banket (opvolging)

Omwille van het niet realiseren van de eindtermen en leerplandoelstellingen.

Voldoet

Vaststellingen

- Met de hulp van de pedagogische begeleidingsdiensten werden evenwichtige en haalbare jaarplannen opgesteld die kunnen leiden tot een volledige leerplanrealisatie.
- De vastgestelde tekorten in de leerplanrealisatie werden in de voorbije schooljaren in voldoende mate weggewerkt. De leerplanrealisatie en het studiepeil voldoen.
- Het item 'Mathematiseren en oplossen van problemen' wordt nog wel erg minimalistisch ingevuld met traditionele toepassingen van de overige verplichte leerstof.
- Ook komen de in het leerplan verplichte items van ICT-gebruik nog niet voldoende voor in de evaluatie. Ook de aan te leren ICT-vaardigheden moeten getoetst worden en het is niet aanvaardbaar om op examens enkel manuele reken- en tekentechnieken aan bod te laten komen.

Brood en banket, tweede graad TSO

Voldoet niet voor TV bakkerij

Vaststellingen

- De school toonde aan dat de leerlingenstages in het curriculum conform de regelgeving werden geschrapt. Hierdoor wordt het gunstig advies beperkt in de tijd, zoals geformuleerd in het advies van de doorlichting in 2006, opgeheven. (opvolging)
- De vakgroep werkte de voorbije jaren aan het verwerken van het goedgekeurde leerplan. Leerplandoelstellingen werden voor het schoolbeleid het uitgangspunt om het onderwijsleerproces te organiseren en te evalueren. Dit leidde zowel voor TV bakkerij als voor PV praktijk bakkerij tot een 'verkavelings' instrument (de zgn. checklisten) waarmee de leraren kunnen nagaan welke doelstellingen zij over beide jaren van de graad realiseren.
- Voor TV bakkerij is de herkenbaarheid in en het effect op de lespraktijk nog niet merkbaar. Zo worden de leerlingen niet geïnformeerd over te realiseren doelstellingen, is de opbouw van de leerlingencursussen nog traditioneel gestructureerd i.f.v. de verzamelde kennis zonder aanwijzing welk beheersingsniveau verwacht wordt en is in de toets- en proefwerken geen aantoonbare verwijzing merkbaar naar de achterliggende doelstellingen die moeten geëvalueerd worden. Het opgestelde instrument schiet in de praktijk van het onderwijsproces aan zijn doel voorbij, hoewel het veel potentieel inhoudt. De vakgroep heeft hier nog een weg te gaan opdat het door het schoolbeleid beoogde doel gerealiseerd wordt.
- Voor PV praktijk bakkerij kent het opgestelde instrument een concretisering in het Praktijkschrift dat sinds 01.09.2009 werd ingevoerd. Leraren zijn verplicht dit schrift na elke praktijkblok samen met de leerlingen in te vullen. De school bezint zich over de concrete uitwerking van het praktijkschrift, dat veel

sterke punten kent, om – op basis van een goed onderbouwde schoolvisie over evalueren (zie indicator *evaluatiepraktijk*) – de leerlingen optimaal te ondersteunen in hun leerproces. De alsnog omslachtige uitwerking mag het niet verworden tot een administratief document dat als planlast wordt ervaren. Sterke punten in de recent gehanteerde methodiek zijn alvast: het bewust uitgaan en benoemen van de na te streven doelstellingen, het moment van zelfevaluatie door de leerlingen (wordt door hen als positief ervaren), de confrontatie met de evaluatie van de leraar hiermee, de aandacht voor de evaluatie van de drie vooropgestelde attitudes: voorkomen, sociale vaardigheden, werkatitudes.

- De leerlingencursussen zijn leraarafhankelijk van een verschillend niveau. Ze zijn zoals gezegd niet gelinkt aan de leerplandoelstellingen waardoor ze uiteindelijk een opsomming zijn van kenniselementen zonder verband met het belang van deze kennis voor de beoogde vaardigheden; de cursus als kennisinventaris bevat geen verwerkingsmogelijkheden (o.m. geen klassikale of individuele opdrachten, geen onderscheid tussen wat elementaire kennis/vaardigheden zijn en wat achtergrondinfo is). Bovendien worden de cursussen blijkbaar niet op taalcorrectheid en taalgebruik gecontroleerd.
- Wat het evalueren betreft, zit de vakgroep duidelijk in een ontwikkelingsproces. Vanuit een goede visietekst zoeken de leraren naar een didactisch sterkere evaluatiemethodiek. Dit resulteert alsnog in meer verzorgde proefwerken. Maar didactisch heeft de vakgroep nog een weg te gaan. Zo zijn de vragen vrijwel altijd te herleiden tot reproductie van ingestudeerde leerstofkennis – een geïsoleerd geval van goede praktijk niet te na gesproken waarbij kennis contextueel wordt aangewend om probleemsituaties op te lossen. Hoewel beleidsmatig wordt aangestuurd om gelijkgericht te evalueren komt een variëteit aan vraagstelling voor over hetzelfde onderwerp binnen een zelfde structuuronderdeel bij verschillende leraren. Wel is een sterk bewustzijn dat zij van elkaar kunnen leren opmerkelijk aanwezig bij de leraren van de goed werkende vakgroep, beslist een hefboom voor kwaliteitsverbetering.
- De realisatie van de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) beperkt zich tot het aanstippen ervan in de checklist (zie supra). Leraarafhankelijk komen aspecten van sociale vaardigheden, gezondheids- en milieueducatie aan bod. In de leerlingencursussen en de aangewende onderwijsmethodiek is er nog weinig aandacht voor het thema 'leren leren'.

Brood- en banketbakkerij, tweede graad BSO

Voldoet niet voor TV bakkerij

Vaststellingen

- De school toonde aan dat de leerlingenstages in het curriculum conform de regelgeving werden geschrapt. Hierdoor wordt het gunstig advies beperkt in de tijd, zoals geformuleerd in het advies van de doorlichting in 2006, opgeheven. (opvolging)
- Ook in BSO wordt de beleidsmatige aanpak m.b.t. het nastreven van leerplandoelstellingen opgevolgd. De vaststellingen en bemerkingen i.v.m. de uitwerking van deze aanpak geformuleerd voor TSO Brood en banket komen overeen met die voor het BSO Brood- en banketbakkerij.
- De leerlingencursussen worden anders opgevat in het BSO dan in het TSO. Het gaat om invulcursussen. Ook hier zijn weinig of geen kansen voorzien om via (o.m. ict-) opdrachten leerlingen in groep of zelfstandig de aangebrachte leerstof te laten verwerken in functie van de vooropgestelde doelstellingen.
- Het leerstofaanbod wordt sterk door grondstoffenleer bepaald waarbij het alsnog aan integratie ontbreekt met basisbereidingen – en technieken. Dit wordt o.m. in de hand gewerkt door de opsplitsing van het leerplan in vakonderdelen over verschillende leraren, elk met hun eigen cursus.
- Het groot aantal uren PV praktijk bakkerij (keuze van de school 12 u) wordt eveneens opgesplitst over verschillende leraren. Bovendien heeft elk van die leraren een (korte) blok van vier uur volgens een niet-leerplaneigen indeling: praktijk decoratie/ banket/ bakkerij/ chocolade (dit laatste ook al in een tweede graad vier uur per week voor de realisatie van 1 doelstelling). Deze fragmentering zorgt voor een niet efficiënt gebruik van de lestijden doordat telkens ook moet geëvalueerd worden volgens het vernieuwde concept (praktijkschrift) en telkens moet gekuist worden.
- Leerlingen met praktijkachterstand of – tekorten kunnen bijgewerkt worden door sommige praktijkleraren die hiervoor ruimte krijgen in hun opdracht.

Brood en banketbakkerij en confiserie (BSO, III), Banketbakkerij-Chocoladebewerking (BSO, III,3) Dieetbakkerij (BSO,III,3) en Brood en banket (TSO, III) (opvolging)

Omwille van het niet realiseren van de leerplandoelstellingen voor TV bakkerij en PV praktijk bakkerij en stages.

Voldoet niet

Vaststellingen in het kader van de opvolging van de doorlichting tweede ronde

- Hoewel de vakgroep, in opvolging van een beleidsvisie en -beslissing, in het schooljaar 2007-08 de leerplannen als uitgangspunt nam voor de uitbouw en herwerking van de onderwijspraktijk, is er in de klaspraktijk - vooral van de technische vakken - nog weinig te merken van deze uitgangspunten. Er werden beleidsmatig afspraken vastgelegd voor het operationaliseren van de leerplannendoelstellingen. Vanaf dit schooljaar worden de doelstellingen van alle leerplannen via een checklist verkaveld over de jaren van een graad en de desbetreffende leraren heen.
- Leerlingencursussen gaan echter nog niet uit van de doelstellingen, de methodische aanpak is niet conform het verwachte beheersingsniveau en de evaluatie is niet doelbewust gericht op het screenen van de bereikte doelen. Er is nog steeds geen sprake van leerkrachtige omgevingen voor de TV-vakken afgezien van het een occasioneel gebruik van een diavoorstelling.
- Er werd een aanvang genomen om leerlijnen uit te werken die zowel getuigen van logische progressie als van het realiseren van de leerplandoelen. Het is echter uitkijken hoe deze technische aanpak in de praktijk wordt uitgevoerd en aanleiding geeft tot een cyclisch proces waarbij analyse van de leerdoelen, methodische aanpak en evaluatie hierop inspelen.
- Voor de PV praktijk bakkerij is er een positieve kentering hoewel de methodiek aan verfijning toe is. Er is sinds het begin van dit schooljaar een aanvang gemaakt met het bijsturen van de evaluatiepraktijk voor PV praktijk bakkerij per graad. Via het Praktijkschrift wordt elke praktijkles, uitgaande van de leerplandoelstellingen, na zelfevaluatie hierover met puntenindicatie een evaluatie genoteerd. De school hanteert een meer genuanceerde puntenverhouding DW en PW, en attitude/kennis, vaardigheden.
- PV stage bakkerij wordt sinds dit school jaar conceptueel goed uitgewerkt op basis van de leerplandoelstellingen, maar de realisatie ervan dient op het uitvoeringsniveau nog te worden opgestart. Bovendien kan de stage, op basis van de recente maar goed onderbouwde visie op evaluatie, nog aan slagkracht en kwaliteit winnen.

Voedingstechnieken III TSO

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen worden voor alle vakken bereikt.
- De stage en de geïntegreerde proef sluiten goed aan bij het leerproces. Drie leraren hebben uren in hun opdracht om de stages te begeleiden.
- De leraren hebben goede contacten met de bedrijven uit de sector.
- De evaluatie dekt het leerplan, maar blijft oppervlakkig voor vaardigheden en attitudes; de beoordeling daarvan gebeurt vooral in de stages.
- De invulling van toegepaste fysica is weinig specifiek voor de studierichting. In het algemeen is voor alle vakken nog vooruitgang mogelijk door enkele open practica in te lassen.
- De resultaten van de eerste lichting afgestudeerden zijn mooi: één leerling heeft werk in de sector; van de vijf die voortstuderen, is er slechts één niet geslaagd.

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.2.1 Personeelsbeheer

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.2.1.1 Personeelsorganisatie

Vaststellingen

- De verdeling van de ambtsbevoegdheden gebeurt technisch correct. Er wordt aan personeelsplanning gedaan.
- Ambtsbevoegdheden worden niet volledig geagendeerd en besproken op het LOC. Zo wordt er over de criteria betreffende de aanwending van BPT⁵-uren en de toekenning van stage-uren niet onderhandeld. Er wordt in heel wat extra omkadering voorzien; dit leidt niet tot te grote klasgroepen.
- De evaluatie van het personeel uitgaande van geïndividualiseerde functiebeschrijvingen zoals dat moest gestart worden vanaf 1 september 2007 moet nog een aanvang nemen.
- De leraren hebben doorgaans een comfortabel uurrooster met parallelklassen. Voor de praktijkvakken wordt echter vaak met korte praktijkblokken gewerkt met versnippering van de ambtsbevoegdheden op basis van artificieel, traditioneel geclusterde inhouden i.p.v. realisatie van doelen voor een bepaalde klas. Daardoor wordt de lestijd niet efficiënt gebruikt.
- Er worden weinig plage-uren toegekend.
- Er is 1 coördinatie-uur toegewezen aan één leraar die hiervoor het talenbeleid op school moet ondersteunen. Er worden in het totaal 5 GOK-uren gebruikt als ondersteuning voor de lessen Frans in sommige klasgroepen II,1 en II,2 waar veel GOK-leerlingen zitten. Er is een vrij grote stabiliteit in het team.
- Het beleid stimuleert de (voltijdse) leraren om bedrijfsstages te volgen.

Inbreuken tegen de regelgeving

- De onderhandeling met het LOC op basis van artikel 32 van het decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs.

6.3 Logistiek

6.3.1 Materieel beleid

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.3.1.1 Financiële middelen

⁵ Bijzonder pedagogische taken

6.3.1.2 Kostenbeheersing

Vaststellingen

- De school verstrekt informatie over de schoolkosten voor leerlingen via het schoolreglement binnen de rubriek 'verplichte en niet verplichte uitgaven op school'. Deze informatie is onvolledig en weinig transparant. Bovendien gebeurt de communicatie partieel en getrapt, o.m. in verband met leerboeken, praktijkmateriaal en -kledij, het stadsuniform, het al dan niet verplicht gebruik van middagmalen en voor het internaat. Om inzicht in de algemene kostenlijst te verwerven, ligt de drempel voor de ouders en de leerlingen dus erg hoog.
- Net zoals in de andere grote Hotelscholen in Vlaanderen wordt van ouders en leerlingen een grote financiële inspanning gevraagd, verschillen tussen opleidingen niet te na gesproken. De schoolkosten liggen algemeen hoog vooral in het licht van het gegeven dat de school heel wat leerlingen telt die onder de GOK-indicatoren vallen (namelijk een laag opleidingsniveau van de moeder en het verwerven van een schooltoelage), wat de financiële draagkracht van ouders beïnvloedt. Gezien de leerlingenkenmerken en de geringe financiële draagkracht van heel wat ouders bewaakt de school de kostenbeheersing onvoldoende.

Inbreuk tegen de regelgeving

- Wegens gebrek aan duidelijke informatie over de schoolkosten overtreedt de school de regelgeving ('zorgvuldig bestuur, kosteloosheid van onderwijs' SO 78 van 27-11-2001, rubriek 6).

6.3.2 Welzijnsbeleid (opvolging)

Omwille van veiligheid en welzijn voor de onderdelen arbeids- en leermiddelen, leer- en werkomgeving, hygiëne en gezondheid: de school moet aantonen dat ze voldoet aan de vereisten met betrekking tot arbeids- en leermiddelen, leer- en werkomgeving en hygiëne en gezondheid.

Voldoet niet

Vaststellingen

6.3.2.1 Arbeids- en leermiddelen

- Voor het aankoop- en indienststellingsbeleid werd een procedure uitgewerkt. Er werd niet aangetoond dat een sluitende procedure werd uitgewerkt om installaties en machines buiten gebruik te stellen. Veiligheids-, gebruiks- en onderhoudsinstructies werden opgemaakt, maar werden nog niet overal aangebracht en het gebruik is nog geen verworven attitude.

6.3.2.2 Leer- en werkomgeving

- De installatie van een veiligheidsverlichting ter hoogte van de trappen aan het Bootgebouw en in de Casserole werd opgenomen in het jaaractieplan van het schooljaar 2008-2009, maar de effectieve werking werd niet overal aangetoond.
- De compartimentering in het receptiegebouw, het Pepermolengebouw, het Drieberoepengebouw, het Bootgebouw, het Slagerijpaviljoen, de Salons Ter Groene Poorte, de Casserole en de sporthal werd nog niet opgenomen in het algemeen actieplan. In de Salons Ter Groene Poorte, gebouw 12, de Casserole en in het Slagerijpaviljoen werden pictogrammen aangebracht voor de lokalisering van de blusmiddelen. In verband met evacuatie werden maatregelen genomen.
- Niettegenstaande op het vlak van woonbaarheid initiatieven werden genomen zoals het plaatsen van horren, de renovatie van de kleedruimtes in de slagerij en de vernieuwing van de keuken in de Casserole, ... blijft de woonbaarheid van het gebouwenpark een permanente zorg.

6.3.2.3 Gezondheid en hygiëne

- Een HACCP-structuur en een autocontrolesysteem op grond van de HACCP-principes werden op maat van de school uitgewerkt.

- De bevindingen tijdens de werkplaatsbezoeken geven aan dat in de praktijk het autocontrolesysteem nog in een ontwikkelingsfase zit. Wat al in een uitvoeringsfase zit, gebeurt niet altijd gelijkgericht (cfr. de temperatuurcontrole van de koelinstallaties) en zijn niet controleerbaar tijdens de praktijk (fiches bevinden zich meestal bij de TA).

6.3.2.4 Werken en stages (opvolging)

Omwille van de regelgeving betreffende de organisatie van de leerlingenstages in de derde graad BSO en TSO, inclusief de onderhandeling van de standaardtijdsordening: de school moet aantonen dat ze conform SO 2002/09 betreffende de leerlingenstages in het voltijds secundair onderwijs en conform SO 74 van 12 juni 2006 betreffende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs handelt.

Voldoet niet

Vaststellingen

- De organisatie en de toekenning van het aantal uren/leraar voor de stagebegeleiding en de inventaris van afwijkingen van de standaardtijdsordening werden niet tot nauwelijks geagendeerd en onderhandeld op de ondernemingsraad.
- Het stagevolume werd per studierichting kritisch geëvalueerd en bijgestuurd, maar in de wekelijkse lessentabel worden stages niet als een apart vak opgenomen, waardoor aan leraren een beperkt aantal uren voor stagebegeleiding worden toegekend. Nochtans is de stagebegeleider een leraar die de betrokken stage-uren, zoals opgenomen in de lessentabel, als opdracht toegewezen kreeg.
- Niet alle leerlingen van eenzelfde leerlingengroep vervullen hun stage binnen dezelfde periode in de opleidingen Grootkeuken en Gemeenschapsrestauratie.
- De stageovereenkomsten en de briefwisseling met de stagegevers zijn nog niet volledig conform de regelgeving. Het betreft de vermelding "Het Ministerie van Onderwijs (...) *De school kan het enorm appreciëren dat de stagegever de leerling-stagiair beloont in de vorm van een billijke vergoeding als blijk van waardering voor zijn/haar geleverde inzet. De Dienst voor Kinderbijslag aanvaardt het principe van beloning, onder voorbehoud dat dit bedrag niet hoger ligt dan het toegelaten maximum*". Deze laatste passus strookt niet met de regelgeving en het doel van de stage. Daarnaast wordt de stageperiode in de stageovereenkomst nog niet voldoende gespecificeerd.
- Er werd niet aangetoond dat de stagebegeleiding gebeurt zoals de omzendbrief voorschrijft, namelijk instaan voor de voorbereiding, het toezicht, de pedagogische begeleiding en de evaluatie van de leerlingenstages. Dat de leerlingen op hun stages werden voorbereid, bijv. via een duiding van het stagecontract, de activiteitenlijst, de risicoanalyse, de werkpostfiche, ..., werd evenmin aangetoond. Dit schooljaar worden terzake wel initiatieven genomen. Voorts blijkt dat de stagebegeleider het leerproces van de leerlingen niet adequaat opvolgt: er worden bijv. geen leerpunten bepaald die met de leerling worden besproken en evenmin worden afspraken en/of acties voor bijsturing gepland en opgevolgd. In het stageschrift noteren de leerlingen zelden persoonlijke ervaringen en commentaren. Hierdoor wordt de vormende waarde van dit instrument amper benut. Voor de 'hotelopleidingen' wordt daarnaast niet bemiddelend opgetreden, o.m. wanneer de dagprestaties van de leerling regelmatig na 24 uur en meer uitlopen.
- De evaluatie werd aangepakt en versterkt: attitudes en competenties worden geëvalueerd, maar er is nog een groeimarge voor verdere ontwikkeling.

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.1.1 Onderwijsaanbod

Vaststellingen

- De school heeft doorheen de jaren een uitgebalanceerd aanbod aan studierichtingen binnen het studiegebied Voeding uitgebouwd. Ze speelde daarbij recent in op trends en noodwendigheden in het werkveld door nieuwe studierichtingen te programmeren.
- De school opteert om een 36-uur aanbod te handhaven. In de gebruikte lessentabellen wordt het vak PV stage niet opgenomen, op één uitzondering na.
- In de benoeming van de structuuronderdelen volgt de school niet altijd de vigerende benamingen. Zo wordt in documenten aan de leerlingen en ouders gesproken over het eerste jaar TSO of BSO in plaats van het eerste leerjaar A of B; BSO Restaurant en keuken wordt in lessenroosters en info als Hotel benoemd wat de benaming is voor de studierichting TSO
- De school heeft geen zicht op het statuut dat zij aan haar vakken toekent. Zo is onduidelijk of een vak nu tot de basisvorming behoort of tot het specifiek gedeelte, laat staan tot het complementair gedeelte. Dit wijst niet op een overdacht aanbod dat men de leerlingen wil bieden. Zo geeft dit onduidelijkheid m.b.t. het juridisch statuut van deze vakken m.b.t. de externe controle, het gebruik van al dan niet goedgekeurde leerplannen en het desgevallend samenzetten van klasgroepen.
- Overigens worden de officiële vakbenamingen, zoals ze ook in de leerplannen staan opgegeven, op een schooleigen manier gebruikt. Technische en praktijkvakken worden zo in deelvakken opgesplitst wat aanleiding geeft tot versnippering van opdrachten. Op zijn beurt leidt dit tot een gebrek aan integratie en afstemming van de respectieve leerplandoelen. Overigens worden daardoor heel wat praktijkvakken onoordeelkundig opgesplitst.

Inbreuken tegen de regelgeving

- Het niet opnemen van stage in de lessentabellen van de derde graad.
- Het niet correct gebruik van benamingen bij structuuronderdelen.

6.4.2 Begeleiding

6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.3.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- Sinds de vorige doorlichting heeft de school gewerkt aan een ontwikkelingstraject betreffende de kwaliteitsverbetering van haar evaluatiepraktijk. Een goed onderbouwde visietekst die voor de gehele pedagogische eenheid is bedoeld, dient als theoretische ondersteuning bij de uitwerking van instrumenten, het linken van de evaluatie aan de leerplandoelstellingen, het evalueren van attitudes, het zoeken naar alternatieve evaluatievormen. Het beleid benadrukt het formatief karakter van de evaluatie: het communiceren over de vorderingen van de leerlingen, het nagaan van remediëringssnoden, het verzamelen van gegevens voor de attestering, het nagaan of het didactisch handelen van de leraren moet bijgestuurd worden en het nagaan of leerplandoelen gehaald zijn.
- De beleidsmatige aansturing van het evaluatieproces leidde recent tot een aantal initiatieven om de kwaliteit van de evaluatie te verbeteren. Maar net als bij andere innovaties blijft het vaak bij een formele toepassing van de vernieuwende visie vast. De impact op het didactisch handelen is nog niet van die aard om het leren van de leerlingen daadwerkelijk te bevorderen. Leraren hebben wel checklists ingevuld om een analyse van hun lespraktijk te maken maar ze hebben dit niet doorgetrokken naar de evaluatiepraktijk. Zo is de evaluatie niet altijd representatief voor de leerplandoelen.
- Leerlingen worden frequent getoetst. Vakafhankelijk is de vraagstelling doorgaans kwalitatief voor wat wordt ondervraagd. Hoewel het beleid op gelijkvormigheid aandringt binnen een zelfde studierichting blijft dit een werkpunt voor vakgroepen net als de taalkundige kwaliteit van de vraagstelling. Recent werden een aantal initiatieven genomen om vernieuwend te werken: peerevaluatie en ook het gebruik van een portfolio in de derde graad waarbij leerlingen inzicht krijgen in de doelstellingen voor Frans.

- Sinds dit schooljaar wordt in elke praktijkles een evaluatiemoment ingelast mét zelfevaluatie door de leerlingen. Deze vorm van permanente evaluatie kan uitgroeien tot een voorbeeld van goede praktijk als een interne evaluatie door team en schoolbeleid deze methodiek werkbaar maakt. Het is alvast een methodiek die het leerproces kan ondersteunen.
- Opmerkelijk is het groot aantal A-attesten (vorig schooljaar 95,18 %). Maar voor nogal wat vakken zijn de toetsresultaten zwak. Hiervoor liggen een aantal vaststellingen ter verklaring. Zo is er in de derde graad veel lesuitval en is de remediëring onvoldoende aantoonbaar. De gemiddelden liggen laag en er worden veel vakantietaken gegeven. De school bezint zich over de manier waarop de lessentabel met veel praktijk kan gecombineerd worden met het stimuleren van het persoonlijk werk bij de leerlingen (o.m. avondtaken).
- De evaluatie van de attitudes staat aan het begin van een ontwikkelingsproces. De school heeft een aantal attitudes vooropgesteld. In beleidsvisieteksten worden die onderbouwd door achterliggende gedragingen op basis van een SAM-schaal⁶. Maar in de praktijk wordt hiervan geen gebruik gemaakt.

Inbreuk op de regelgeving (opvolging)

Omwille van het niet naleven van de regelgeving met betrekking tot de uitgestelde beslissingen en bijkomende proeven in de derde graad TSO en BSO: de school moet aantonen dat ze conform SO 64 (8.1.2.) van 25 juni 1999 handelt.

Voldoet

Vaststellingen

- In notulen en overzichtsdocumenten kon de school aantonen dat – op basis van een goed onderbouwde visie op evalueren – werk werd gemaakt om het aantal uitgestelde beslissingen terug te dringen.
- Het remediëringsbeleid werd bijgestuurd. Zo werd een goede opvolging uitgewerkt van vakantietaken en tekorten tijdens de eerste evaluatieperiode. Wel is het formuleren in verschillende documenten (visietekst, vademecum) van de consequenties van het niet voldoen voor een vakantietaak nog niet eenduidig en bijgevolg nog niet volledig conform de omzendbrief SO 64, rubriek 8.1.2.

⁶ SAM-schaal: schaal voor attitudemeting

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De bijsturing van het onderwijskundig beleid vanuit uitgeschreven visie en krachtlijnen.
- Het sterk uitgebouwde schoolprofiel en de daaraan verbonden kwaliteit van de praktijkopleiding.
- Het werken aan een strategisch HACCP-beleid.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- De participatieve besluitvorming.
- De implementatiestrategie van de onderwijskundige beleidslijnen.
- Het optimaliseren van de onderwijstijd.
- De beschikbaarheid en het gebruik van leermiddelen voor de algemene en de technische vakken.
- De evaluatiepraktijk.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Leerplanrealisatie

- Frans in de basisvorming in de tweede en de derde graad TSO.
- Maatschappelijke vorming in de tweede graad BSO.
- Brood en banket in de tweede graad TSO, binnen het specifieke gedeelte TV bakkerij.
- Brood en banketbakkerij in de tweede graad BSO, binnen het specifieke gedeelte TV bakkerij.
- Brood en banket in de derde graad TSO, binnen het specifieke gedeelte TV en PV praktijk bakkerij en stages (opvolging).
- Brood- en banketbakkerij en confiserie in de derde graad BSO, binnen het specifieke gedeelte TV en PV praktijk bakkerij en stages (opvolging).
- Banketbakkerij en chocoladebewerking in het derde leerjaar van de derde graad BSO, binnen het specifieke gedeelte TV en PV praktijk bakkerij en stages (opvolging).
- Dieetbakkerij in het derde leerjaar van de derde graad BSO, binnen het specifieke gedeelte TV en PV praktijk bakkerij en stages (opvolging).

Veiligheid en welzijn (opvolging)

Bewoonbaarheid, Arbeids- en leermiddelen, Gezondheid en hygiëne.

- De procedure om installaties en machines buiten gebruik te stellen.
- Het aanbrengen van veiligheids-, gebruiks- en onderhoudsinstructies.
- De bewoonbaarheid van sommige delen van het gebouwenpark.
- De concretisering van het autocontrolesysteem in een didactisch perspectief.

Regelgeving

- Het niet toepassen van de omzendbrief SO 78 van 27.11.2001 m.b.t. de bijdrageregeling en eventuele afwijkingen (rubriek 6, kosteloosheid).
- Het niet voorleggen van de criteria voor de toekenning van de stage-uren op het LOC (decreet tot oprichting van onderhandelingscomité in het Vrij gesubsidieerd onderwijs, artikel 32).

- Het niet omzetten van het aantal weken stages in de wekelijkse lessentabel in de derde graad van het studiegebied Voeding (met uitzondering van Voedingstechnieken) op grond van rubriek 5.1 van SO 2002/09 (16.09.2002) organisatie van de leerlingenstages in het secundair onderwijs en het niet toekennen van uren/leraar voor stagebegeleiding en als gevolg hiervan het niet adequaat begeleiden van de leerlingenstages, op grond van rubriek 8.2 van dezelfde omzendbrief (opvolging).
- Het niet onderhandelen van de talrijke afwijkingen van de standaardtijdsordering, opgrond van de omzendbrief SO 74 van 12.07.2001 betreffende de organisatie van het schooljaar (opvolging).

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG BEPERKT IN DE TIJD**.

De hieronder aangekruiste (leer)prestaties scoren geheel of gedeeltelijk onvoldoende en hebben tot dit advies geleid:

Veiligheid en welzijn		
Bewoonbaarheid	X	De bewoonbaarheid van sommige delen van het het gebouwenpark.
Veiligheid van de leer- en werkomgeving	X	Het niet beschikken van een procedure om installaties en machines buiten gebruik te stellen. Het niet consequent aanbrengen van veiligheids-, gebruiks- en onderhoudsinstructies.
Hygiëne, gezondheid en milieuzorg	X	Het gebrek aan concretisering van het autocontrolesysteem in het didactisch perspectief.
Regelgeving		
	X	<ul style="list-style-type: none"> - De onderhandeling met het LOC op basis van artikel 32 van het decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs. - Wegens gebrek aan duidelijke informatie over de schoolkosten overtreedt de school de regelgeving ('zorgvuldig bestuur, kosteloosheid van onderwijs' SO 78 van 27-11-2001, rubriek 6). - Het niet opnemen van stage in de lessentabellen van de derde graad BSO en TSO (uitgezonderd Voedingstechnieken), het ontoereikend aantal uren/leraar voor stagebegeleiding en als gevolg hiervan de niet adequate stagebegeleiding (SO 2002/09 van 16-09-2002 betreffende de organisatie van de leerlingenstages). - Het niet onderhandelen van de afwijkingen van de standaardtijdsordening (SO 74 van 12 juni 2006 betreffende de organisatie van het schooljaar in het SO).

Voltijds secundair onderwijs

VOET/ VOOD

DL-f	Voldoet niet
J	

Voltijds secundair onderwijs**Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting**

				Voldoet niet		
				DL-f	Basis- vorming	Keuze/ Specifiek gedeelte
Tweede graad	BSO	Voeding	Brood- en banketbakkerij			
Tweede graad	TSO	Voeding	Brood en banket	J	X	X
Tweede graad	TSO	Voeding	Voedingstechnieken	J	X	
Derde graad	BSO	Voeding	Banketbakkerij -chocoladebewerking	J		X
Derde graad	BSO	Voeding	Brood- en banketbakkerij en confiserie	J		X
Derde graad	BSO	Voeding	Dieetbakkerij	J		X
Derde graad	TSO	Voeding	Brood en banket	J	X	X
Derde graad	TSO	Voeding	Voedingstechnieken	J	X	

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2012** kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Luc De Man

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/ de inrichtende macht

Johan GARDIN